

Мисрадан мисрага ўтгани сайин шеър замиридаги моҳият бўй кўрсата бошлайди. Сўнгги тўртликдаги мисралар талқинида ўзбек кизининг ота уйидан оқ фотиҳа олиб, тақдир битиги – “ўзга юртни ўз юрти деб” билган солиҳа, дилбар келиннинг қалб кечинмалари гўзал тасвирларда, рангин жилолари билан тараннум этилади:

Дилимдаги дилга яқин наволарим,
Ривоятлар сўзлаб берар момоларим,
Кўксимдаги кенгликларим, самоларим,
Бир баҳорий насим бўлсам Сурхонимга [5:52].

Бу ҳолатни, таъбир жоиз бўлса, лирик қаҳрамон қалбиди кечган пўртаналар сифатида ҳам изоҳлаш мумкин.

“Ватан” номли шеърда тасвирланишича, афсонавий ишқдек кўклам баҳорининг тароватидан қуёшнинг боши айланади, булутларнинг кўзи тинади, қайтган турналар масканини кўриб, хурсандчилигидан дили ёришади. Шундан шоира завқ-шавққа тўлиб:

Адабиётлар

1. Алишер Навоий. “Хайрат ул-аброр”. -Т.: Ғ.Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, 1994.
2. Дилором Абдурахмон кизи. “Беором қуйлар”. -Т.: “Янги китоб”. 2022.
3. Куронов Д. Адабиёт назарияси асослари. – Тошкент: “Академнашр”, 2018.
4. Дилором Муродова. “Кўнгил шафақлари”. -Т.: “Ўқитувчи”. 2001.
5. Дилором Абдурахмон. “Таҳаюл тонги”. -Т.: “Фан”. 2006.
6. Ҳаққулов И. Шеърят - руҳий муносабат. - Т.: Ғ. Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти. 1990.
7. Муродова Д. Кўнгил шафақлари. -Т.: “Ўқитувчи”. 2001.

РЕЗЮМЕ. Мазкур мақолада ўзбек шеърятига янги ифода йўллари, янгича поэтик тафаккур, ҳеч бир қутилмаган ташбеҳлар билан кириб келган Дилором Абдурахмон шеърятининг поэтик оламига саёҳат қилинади.

РЕЗЮМЕ. В данной статье осуществлено путешествие в поэтический мир поэзии Дилором Абдурахмона, который вступила в узбекскую поэзию новыми способами выражения, новыми поэтическими мышлениями, неожиданными сравнениями.

SUMMARY. The article discusses about the poetic world of Faxriyor's poetry, which has entered Uzbek poetry with new ways of expression, new poetic thinking, no unexpected metaphors.

M.TAWMURATOV GÚRRINLERININ IDEYALÍQ-TEMATIKALÍQ ÓZGESHELİKLERI

D.Kamalova – *filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori*
Özbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali

Tayanch soʻzlar: nasr, hikoya, gʻoya, tematika, kompozitsiya, sujet, janr.

Ключевые слова: проза, рассказ, идея, тематика, композиция, сюжет, жанр.

Key words: prose, story, idea, theme, composition, plot, genre.

Kórkem shıǵarmada jazıwshı jámiyetlik turmıstaǵı, adam táǵdirindeǵı qanday da bir máselelerdi, problemalardı kóterip shıǵadı. Usı problemalardı qozǵaw arqalı óziniń aytajaq oy-pikirin, yaǵniy ideyasın jarıqqa alıp shıǵadı. Sonday-aq, jazıwshı kórkem shıǵarmanı dóretiwdiń barısında belgili bir kózqaraslardı, principiardi basshılıqqa aladı. Olardı ózi jaratqan obrazlarǵa sińdiredi, yaǵniy, jazıwshı jaratqan kórkem obrazında shıǵarmanıń tema hám ideyası óz sáwleleniwın tabadı. Demek, kórkem shıǵarmanıń mazmunı tema, ideya hám problemadan turadı. “Tema - kórkem shıǵarmanıń sáwlelendiretuǵın materiyalı, syujetlik materiyyalar, problema - bul jańa kóterilgen áhmiyetli turmıslıq, jámiyetlik tábiyiy sonday-aq, jekke adam táǵdirine baylanıslı máseleler. Ideya - usı shıǵarma arqalı avtordıń ózi súwretlep atırǵan waqıyalarǵa onıń bergin bahaları” [1:9].

Jazıwshı shıǵarma ushın tema tańlawda, onıń sáwleleniwiniń barlıq táreplerin tolıq kóz aldına keltire almaydı, bálkim temanıń ulıwmalıq shegaraların, obrazlı qılıp aytqanda temanıń “tilsiz karta”sın kóredi. Tema shıǵarmanıń pútkil mazmunın emes, tek ǵana sol mazmundı anıqlawǵa hám kórkem talqılawǵa shaqırıwshı belgi [3:172-173].

Hár qanday kórkem shıǵarmada tema, ideya hám problema úzliksiz bir-birine baylanıslı. Usı birlikler saqlanǵan jaǵdayda ǵana kórkem shıǵarmanıń ideyalıq-tematikalıq jaqtan jetiskenligi kózge taslanadı.

Turmıstaǵı aktual máselelerdi, júz bergin jańa qubılıslardı waqtında súwretlep barıw, zaman talabına say temanı tańlaw qaraqalpaq gúrrinleriniń tiykarǵı ózegin bel-

sewdim, suydım, kúzga surdım tıproklarınıǵı, Panoximsan, qanotimsan Ўzbekistonim [7:6].

– дея, дил изхорини баён қилар экан, Ватанга бўлган ошуфталигини асосий марказга олиб чиқиб, ўз поэтик нятиини реал борлиқнинг инъикоси бўлган фикрлар ва ҳис-туйғулар орқали ифодалайди.

Хулоса қилиб айтганда, Дилором Абдурахмон кизининг туйғулар уммонига кўмилган, нозик бадиий ташбеҳлар камровидаги эхтиросли шеърятда муҳаббат, ошиқ ва ишқ талқинлари бўртиб туради. Бу асарлар бири иккинчисини такрорламайди. Улар кўнглининг нозик кечинмаларида бир бутунликда бирлашади. Унинг руҳият талқинига бағишланган ижод намуналарида аёлларга хос нафислик, маънавий кўркамлик, олижаноб соддалик ва самимият уфуриб туради. Шоира энг шахсий ва энг миллий туйғуларини ҳам қайноқ қалб ҳарорати билан содда ва самимий сатрларда ифода этади.

gileydi. Jazıwshılarımızdın házirgi kúngi jetiskenligi de sonda, olar kúndelikli turmıstaǵı aktual máselelerdi waqtında kóterip shıǵıp, waqt hám zaman talabına juwap beriwge háreket etip atır.

Házirgi kúnniń aktual máselelerin kóterip shıǵıw Marat Tawmuratov gúrrinleriniń tiykarǵı ideyalıq-tematikalıq baǵdarın quraydı.

Marat Tawmuratov ádebiyatımızda gúrrin janrınıń hár tárepleme rawajlanıwına óziniń salmaqılı úlesin qosıp ki-yatırǵan jazıwshılardıń biri. Onıń keń jámiyetshilikke bel-gili “Erteń shıǵarmız tawǵa...” (1991), “Aq túnniń kó-leńkesi” (1994), “Qısqa roman” (2004) atlı toplamlarında gúrrin janrındaǵı dóretpeleri berilgen. Sonıń menen birge onıń “Sáwirdin aq jamǵırı” (1996) atlı gúrrinler toplamı tikkeley kishi hám orta jastaǵı mektep balaları ushın ar-nalǵan. Sonday-aq, avtordıń bir qatar gúrrinleri gazeta-jurnal betlerinde jarıyalanǵan. Avtordıń gúrrinleri ideyalıq-tematikalıq jaqtan bir qansha ózgesheliklerge iye ekenligin kóriwimizge boladı. Onda, tiykarınan, adamlar arasındaǵı joqarǵı insaniylik páziyetler: mehir-muhabbat, miyrimlilik, ar-namıs, ádeplilik, keńpeyillik, tereń adamgershilik siyaqlı máseleler ortaǵa taslanǵan. Ásirese, bir-birewge bolǵan isenim, sadıqlıq, pák muhabbat sezimleri hám hújdan máselesi jazıwshı tárepinen haqıyqıy turmıstan alınıp, tereń mazmunda súwretlep berilgen.

M.Tawmuratovtın “Ajapa”, “Tún jarındaǵı jılawjın”, “Bizdi keshir, Gúlnaz...” gúrrinlerinde insanlar arasındaǵı óz ara húrmet, tuwısqanlıq máseleleri, al “Jawınlar máwsimi”, “Hújdan húkimi” gúrrinlerinde adamgershilik máselesi bolǵan hújdan teması sóz etiledi.

Jazıwshınıń “Bizdi keshir, Gúlnaz...” [4] dep atalǵan gúrriniń búgingi turmıstaǵı ayırım jaslarǵıń óz ara kelispewshiligi nátiyjesinde jábir shekken perzentiniń awır taǵdiri súwretlenedi. Shıǵarma L.Tolstoydıń “Ómirde tek bir ǵana haqıyqıy baxıt bar, ol da bolsa - ózgeler ushın jasaw baxtı” - degen epigrafi menen baslanadı. Durısında da, bul epigraf shıǵarmasınıń mazmunın tolıq ashıp bergен.

Shıǵarma kompoziciyasında tiykarǵı waqıyalar bas qaharman Maqsettiń tilinen bayanlanadı. Sonday-aq, qaharman obrazın ashıwda avtor eske túsiriwlerden, lirikalıq sheginislerden sheber paydalanǵan. Maqset óz shańaraǵın, perzentin oylaytuǵın insan. Onıń ómirlik joldası Gúljamal turmısqa jeńil qaraytuǵın hayal. Ol tiykarıstıq sıltawlar aytıp, óz shańaraǵınan, hátteki, perzentinen keship ketedi.

“- *Úyden birewler kelgende eń bolmasa olar menen sóylesip otıra almasań. Hátteki, Genjebay aǵam seni maǵan ne dep aytatuǵın edi? Kúyew bala ne, amanlıq-esenlik sorasıp bilmey me? dep. Usılardıń hámmesi aylanıp kelgende maǵan tiymey me?!.*”

Avtor eki qaharmanın dialogın sheber beriw arqalı shıǵarmasınıń tiykarǵı problemasını ashıp bergен.

“- *Bir márte bolsa da maǵan úy jumısında qol qabısındı tiydirdiń be?! Qudaylıǵıńdı ayt!*

Mende qızıp ketip:

- *Endi ne, úyińdi sıtırıp, kirlerińdi juwıp bereyin be?!- dep saldım.*

- *Men jumısta júrgenimde isle! Vizovta, dejurstvada bolǵanımda isley ber! Sıpır, juw! Bótenlerdiń erkekleri isleydi ǵo!*

- *Boldı qısqartı!*”.

Bunda hayaldıń óz shańaraǵına, ómirlik joldasına bolǵan húrmetisizlik belgilerin kórimizge boladı. Shańaraq degen biybaha dargaydı jeńil turmısqa almasıradı. Maqset bul waqıyalardıń sebebin túsınbey, qızı Gúlnaz benen jalǵız qaladı.

Avtor Maqset arqalı házirgi kúnde turmısımızda ushırasatuǵın jankúyer, mehriyban áke obrazın sáwlelendiren. Qaharmanın ishki monologı onıń xarakterin jaratıwǵa xızmet kórsetip tur. Sonday-aq, avtor bunı lirizm arqalı sheber bergен. Mısalı, “*Súytip otırıp Gúljamaldı mıńlanshı ret ishley jek kórip ketemen. Onıń sol bir mehirsiz sulıw kózlerin nawa kórgim kelmey ketedi. Aqırı, óziniń súygen adamın perzentine qosa taslap ketken nashardıń júreǵi bola ma eken?! Men goy bunı bilmeymen. Bolmasa Gúljamaldıń ózi shıpkar-Vrach ǵo?! Adam balasınıń bes-altı jıl konspekt penen oqıp alǵan diplomlı qanıgeliginen kóre ómirge sol qanıgelikti meńgerip shıqqanı abzalırmaq bolsa kerek? Oziniń súygeni menen perzentine degen muhabbeti sónik adam qalay ǵana endi ózgelerdi dawalay aladı? Bul turısı menen qızboyawshılıq emes pe?!...*”

Haqıyqatında da, dártili insanlarǵa dawa bolıw ushın eń aldı menen júrekte insanıyılıq muhabbat, pák sezimler bolıwı kerek!

Maqset hám qızı Gúlnaz Gúljamaldı bir kúni qaytıp keler degen úmit penen jasadı. Endi ǵana tórt jastı qarılǵan Gúlnaz analıq mehrin kúsep, tınleri jılaydı. Ákesi qızın jubatıp, tınleri uyqı kórmeydi. Qızın ushın anası menen sóylesemen,-dep Maqset bul jaǵdaydan ishley qıynaladı. Al, bul jaǵday Gúljamaldıń qıyalınan da ótpeydi.

“- *Boldı, hámmesi tamam! Kóylenkedey endi keynime erme! Aramız úzik! Endi men, sen degen joq!*

- *Gúlnaz she?!.*

- *Alıp qala ber dep berip kettim ǵo saǵan! Boldı ma?!*

- *Sen ne, onıń anasısań ǵo?!*

- *Pajalista, basqasın tavıp alarman?!.*”.

Usı waqıyadan keyin Maqset ómirlik joldas tańlawda turmıstın qattı adasqanlıǵın tań alıp qıynaladı. Gúljamaldıń sırtqı kórinisine qızıp, onıń ishki dúnyasın bilmegenliginen usı jaǵdayǵa keldim dep oylaydı. Kúnderdiń birinde Gúlnaz qattı awırıp emlewxańa túsip qaladı. Maqset bolsa bul

jaǵdaydı Gúljamalǵa jetkerip, onda analıq mehri oyanganda hámmesine kesh bolǵan edi.

“- *Qızım qayda?!*

Vrach qolların iynime qoyıp.

- *Márt bolıń, inim,-dedi.*”.

Avtor shıǵarmasını usınday tragediyalıq juwmaq penen beriw arqalı házirgi kúni turmısta ushırasatuǵın ayırım jaslarǵıń shańaraq, turmıs degen muqaddes dargayǵa hürmetsizlik, itibarsızlıq penen qaramaw kerek ekenligin túsindirmekshi boladı. Sebebi, házirgi kúni shańaraq máselesi mámleketlik siyasat dárejesine kóterilgen (Prezident I.A.Karimov tárepinen 2012-jılı “Bekkem shańaraq” jılı dep belgilendi) [1]. Gúrriniń sheshimi hárbir óqırwshın oy júritiwge hám tiyisli juwmaq shıǵarıwǵa iyermeleydi.

Marat Tawmuratovtıń “Hújdan húkimi” [5] gúrrini ideyalıq-tematikalıq jaqtan adamgershilik, bir-birewge jaqsılıq qılıw hám hújdan máselelerin sóz etedi.

Avtordıń bul gúrriniń dáslep gazeta betlerinde “Huqıqı joq yedi” [6] ataması menen járiyalanǵan. Biraq, bul eki variant arasında hesh qanday ózgeshelik joq. Lekin, shıǵarmasını oqıp, mazmunı menen tanısqannan keyin “Hújdan húkimi” ataması mazmundı tolıq qamtıǵanlıǵın hám satlı shıqqanlıǵın kórimizge boladı.

Avtor shıǵarmasını kompoziciyasında, yaǵnıy bayanlawda hám qaharman xarakterin ashıp beriwde eske túsiriwlerden utımlı paydalanǵan.

Shıǵarmada Murat degen jigiti awır jaǵdayda emlewxańa túsedi. Soń jorası Polattıń eske túsiriwleri arqalı tiykarǵı waqıyalar beriledi. “... *keshe keshqurın edi-aw, Murat penen keshletin kirep kóshege shıqqanımız. Imırt úyirilip, sháhár qarańǵılıq qoymında qaldı. Qosaqlasıwımız benen avtobus bándirgisine jaqınlay berisimizde úsh jigiti hám bir qız óz ara gáplesip tur eken. Lekin, haslında gápleri árre-tárre edi. Sonıń arasında jańaǵı qız bizlerge jaqınlap:*

- *Aǵay, mınalar qoymay tur,-dedi qaweterli.*

Al, jańaǵı úshewi bolsa:

- *Ketiń bul jerden, paka jiyboy!-dep shala russha buyırıp sóyledi.*”.

Yaǵnıy, Murat tın jarpında biytanı qızdıń ar-namısını qorǵaw ushın óziniń ómirin qáterge qoyadı hám jaraqatlanıp emlewxańa túsedi. Avtor jorası Polattıń ishki monologları arqalı onıń ruwxıy jaǵdayın, qıynalıw sezimlerin sheberlik penen bayanlap bergен. Mısalı, “... *Biraq, mına jatısında endi Murat bayaǵı men tanıytuǵın ápiwayı jigitte siráda uqsamaytuǵın edi. Al, biytanı birew ushın nelerge qayıl bolıp jáne tartqan jábirlerine itibar bermey, óz isine kewli tolıp otırǵan men tanımaytuǵın júdama kúshli állebir jigitte uqsar edi ol.*”

Mine, gúrrinde usınday insandaǵı hújdanlılıq sıyaqlı ayrıqsha adamgershilik sıpatları óz sáwleleniwini tapqan.

M.Tawmuratovtıń “Tún jarpındaǵı jılawjın...” [7] gúrrinde anasınıń awır jaǵdayınan qıynalıp atırǵan bas qaharmanın ishki gúyzelisleri, ruwxıy jaǵdayı sóz etiledi. Waqıya bir túnniń ishinde qısqa waqıtqa qurılǵan bolıp, tın jarpında tosattan bolǵan qonıraw shıǵarma syujetiniń baslanıwına hám bas qaharmanın ruwxıy qıynalıwına sebep boladı. “*Shurrrrrr!!!... Shurrrrrr!!!...*

Jalǵız ǵana tilegim bar. Ol da bolsa “Sol nársе bolmaǵay dá! Biraq, baǵana apam: “kete ber balam, jumısınan qalmay-aq qoy. Táwirmen, qudayǵa mıń qatla shúkır...” dep qoyarda qoymay meni ózi úyge qaytarıp edi. Jáne ne bolıp qaldı eken?!”,- dep qayǵıǵa túsedi hám anasınıń ertekte awır kesellenip, táwir bolıp ketkenligin eske túsiredi. Soń shıǵarmada avtor ananını ıllılıǵın, perzent ushın hámme nársеge tayın aziz insan ekenligin qaharmanın tilinen sóz etedi.

“...*Akesi komandirovkaǵa ketkende tórt birdey nárseni suwıq xanada qaldırın kelmey, ayaǵında zorǵa tursañ da sol márte qástelikke boysınbadıń aw... Balkim, usı shıǵar seniń Ana degendeǵı ıllılıǵın?!*”.

Bas qaharman usıladı birim-birim oylap, zorğa degende telefon apparatına jetedi. Soń telefon trubkasın alsa, tın jarpında adasıp túsken biytanı adam bolıp shıǵadı.

Shıǵarma sońında avtor qaharmannıń telefon trubkasın algannan keyingi ruwxıy halatın beredi. *“Ebeteysiz, onnan qala berse jaǵımsız bolıp esitilip ketken kúlkilerdiń dawamın esitpesten trubkanı ornına sart ettirip qoydım. Sóyttim de arǵı bólmenıń ayqıra ashılǵan qapısınan túsken jaqtıdan yarım kóleńkelı dálizde bir demge ózim menen ózim qaldım. Aradan ótken sanawlı saatlar ishinde biraz qartayıp, shóǵıp qalǵandayman. Tusları sanawsız jıyırılǵan mına qoy kózlerim úlken úmitler menen tuńǵıyıqqa telmirer edi. Moynımdı ishke tartıp alıppan. On barmaǵım taram-taram bolıp qurı jilik súyeklerim*

qalǵanday...”. Bul jerde avtor qaharmannıń ruwxıy halatın tásirli hám isenimli ashıp bergen. Haqıyqatında da, “qorıqqanǵa qos kóriner” degendey, tosattan tın jarpındaǵı qonıraw hárqanday awır jaǵdayda otırǵan insannıń ruwxıy halatına keri tásirin tiydiriwi múmkin.

Ulıwma aytqanda, Marat Tawmuratovtıń gúrrińleri ideyalıq-tematikalıq baǵdarınıń keńligi menen oqırshını erksiz ózine tartadı. Onıń gúrrińleri turmıs haqıyqatlıǵın tereń ashıp berip, qaharmanlarınıń ishki ruwxıy jaǵdayların peyzaj yaǵnıy tábiyat kórinislerine baylanıstırıp sáwlelendirgen. Sonıń menen qatar gúrrińlerinde joqarı adamgershilik, ádep-ikramlılıq belgileri, shın muhabbat, doslıq, adamlar arasındǵı qarım-qatnas, shańaraq hám turmıs máseleleri ayqın kózge taslanadı.

Адебиетатлар

1. <http://dd.gov.uz/uz/pages/2012>.
2. Жәрімбетов Қ. Әдебиет теориясы пәнінен лекция текстлери. –Нөкіс: ҚМУ, 2007, 9-б.
3. Султанов И. Адабиёт назарияси. –Тошкент: «Ўқитувчи», 1986, 172-173-б.
4. Таўмуратов М. Бизди кешир, Гүлназ.... //Ертең шығармыз таўға.... –Нөкіс: «Қарақалпақстан», 1991.
5. Таўмуратов М. Хўждан ҳукими //Ертең шығармыз таўға.... –Нөкіс: «Қарақалпақстан», 1991.
6. Таўмуратов М. Хуқыкы жоқ еди / «Жас ленинши», 1989, 3-май.
7. Таўмуратов М. Тўн жарпындағы жылаўжың.... // Ертең шығармыз таўға.... –Нөкіс: «Қарақалпақстан», 1991.

РЕЗЮМЕ. Bu maqolada qoraqalpoq adabiyotida nasriy janrning taniqli vakili Marat Taumuratov hikoyalarining g'oyaviy-mavzuviy va kompozitsion xususiyatlari "Bizdi keshir, Gulnaz..." va "Hujdan hukimi" asarlari misolida tahlil qilingan. Unda yozivchining mavzu tanlashi va o'ziga xos uslubi ochib berilgan.

РЕЗЮМЕ. В данной статье анализируются идейно-тематические и композиционные особенности рассказов Марата Таумуратова, известного представителя прозаического жанра в каракалпакской литературе, на примере произведений «Бизди кешир, Гүлназ...» и «Хуждан хуками». В этом проявляется выбор писателем темы и неповторимый стиль.

SUMMARY. This article analyzes the ideological, thematic and compositional features of the stories of Marat Taumuratov, a famous representative of the prose genre in Karakalpak literature, using the examples of the works "Bizdi keshir, Gulnaz..." and "Khujdan khukmi". This reveals the writer's choice of topic and unique style.

ТВОРЧЕСТВО АБАЯ И ДУХОВНЫЕ ЦЕННОСТИ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ

Ы.А.Куттымуратова – доктор философии по филологии, доцент

Нукусский государственный педагогический институт имени Ажинияза

Tayanch soʻzlar: Abay Kunanbaev, turkiy xalq, ijod, buyuk adib.

Ключевые слова: Абай Кунанбаев, тюркский народ, творчество, великий писатель.

Key words: Abai Kunanbaev, Turkic nationality, creativity, great writer.

Говоря о партнерской связи между странами, такими как Казахстан, Узбекистан и Азербайджан нельзя не упомянуть о близости корней, об исторической дружбе и уважении между странами, вытекающих из них глубоких и значимых отношений. Сотрудничество и единство лидеров этих государств, а также казахского, узбекского и азербайджанского народов в сегодняшнее непростое время, несомненно, придаст мощный импульс нашему экономическому росту и дальнейшему развитию.

Безусловно, для Казахстана, Узбекистан и Азербайджан это не только добрый сосед и важный партнер, но и братское государство, с которым мы связаны общими корнями и общей судьбой. Между странами успешно развивается стратегическое партнерство. Известно, что в 1998 году был подписан Договор о вечной дружбе, а в июне 2013 года – Договор о стратегическом партнерстве. Эти важные документы также являются наглядным примером взаимного уважения между двумя странами.

В мае 2011 года в Бакинском государственном университете начал действовать Казахский центр имени Абая Кунанбаева – казахского поэта, писателя, общественного деятеля, основоположника современной казахской письменной литературы.

– Казахи, узбеки и азербайджанцы - братские народы, имеющие общие корни. Просто казахи вели кочевой образ жизни, а узбеки и азербайджанцы – оседлый. Мы видим, что такие роды, как коньрат - найман, аргын - кипчак, канлы, жалайыр, алчын, сиргели есть и у казахов и узбеков [1]. Наш уважаемый Президент издал Постановление «О широком изучении и пропаганде творческого наследия великого казахского поэта и

мыслителя Абая Кунанбаева».

2020 год объявлен «Годом Абая Кунанбаева» в тюркском мире. В Азербайджане торжественно отметили 175-летие основоположника современной казахской письменной литературы, философа, общественного деятеля и просветителя Абая Кунанбаева. Первое мероприятие «Года Абая Кунанбаева» состоялось в Бакинском государственном университете (БГУ). На мероприятии, организованном совместно Международной турецкой академией (ИТА), Министерством образования, Бакинским государственным университетом, Евразийским национальным университетом имени Л.Гумилева и Посольством Казахстана в Азербайджане, гости ознакомились с казахским языком, историей и культурой. центра имени Абая Кунанбаева, функционирующего при БГУ, и организовали для них ознакомительную книжную выставку.

Заместитель министра образования Мехаббат Велиева сказала, что развитие сотрудничества в сфере образования и науки, применение общих ценностей, донесение до мирового сообщества богатого наследия тюркского мира являются одной из основных целей: Творчество Абая, крупного общественного деятеля и просветителя XIX века, является великолепным образцом богатого художественного наследия тюркского мира. Неоспорима его исключительная роль в развитии казахской письменной литературы, в освоении нового содержания и формы литературы на принципах критического реализма, в воспитании подрастающего поколения. Именно по этой причине в мае 2011 года в БГУ начал работу Казахский центр имени Абая Кунанбаева. Цель центра - способствовать развитию культурного и социального сотрудничества между двумя странами,